

TAKTIČNA MOKRA VAJA RAZVRŠČANJE

Posvet za sodnike gasilsko športnih
disciplin

IVAN JEZERNIK

2026

Članske kategorije: (člani / članice, st. gasilci)

- enotna gasilska čelada

a) tipizirane gasilske zaščitne čelade EN 443

b) čelade, ki ustrezajo standardu EN 16471 ali EN 16473

c) čelade, ki se že več let uporabljajo za tekmovalne namene

Članske kategorije: (st. gasilke)

- enotna gasilska čelada

Izjemoma lahko tekmujejo s čelado civilne zaščite oz. delovno čelado.

- predpisana delovna obleka,
- enotno opremljeni s gasilsko čelado,
- enotno opremljeni s delavnim pas s karabinom,

- zaščitne rokavice ali rokavice s usnjenim dlančnim delom.

Obuvalo mora biti temne barve. Priporočljiva je obutev, ki oprijema gležnje.

1x rezervoar za vodo (širine 1,2 m; dolžine 1,2 m; višine 0,8 m) napolnjen z vodo.
Med vajo se voda v bazen ne doliva

tekmovalna enota:

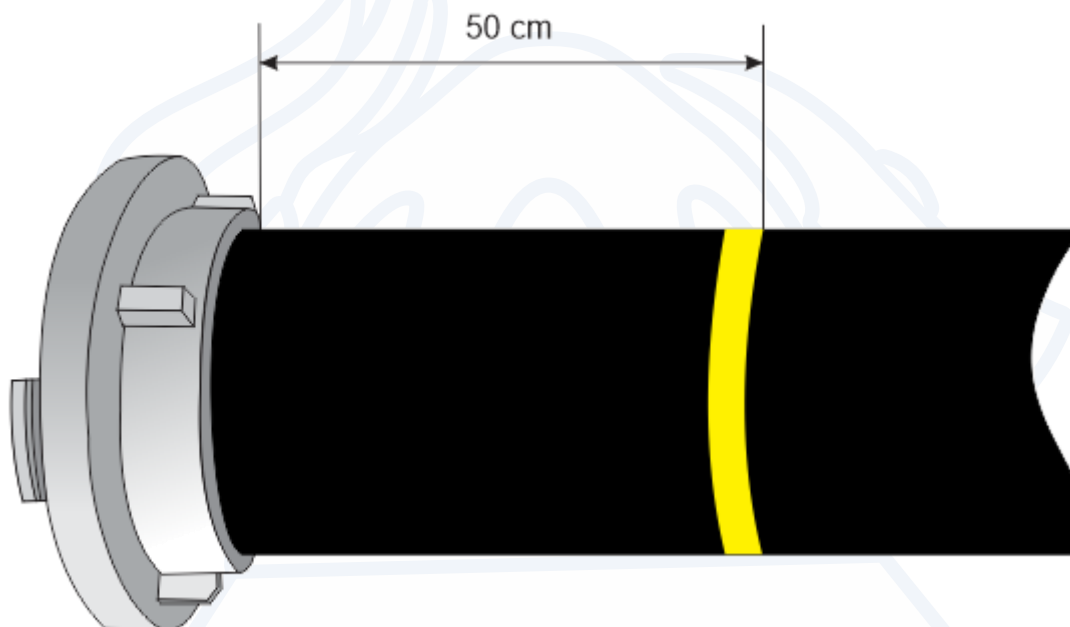
- prenosna motorna brizgalna, s sesalnim priključkom A in **najmanj enim**, na desni strani (gledano v smeri napada) pritrjenim tlačnim priključkom B, opremljena z ročko za nošenje motorne brizgalne, ki se da pritrditi (fiksirati);
- **Glede moči črpalke ni omejitve**

- Ni omejitev glede na izvajalca, model...

- 4 sesalne A-cevi, dolžine **približno** 1,6 m, z obojestransko označbo 50 cm od začetka spojke sesalne cevi (označba je okoli celotnega obsega sesalne cevi);
- Širina črte za označbo ni predpisana.

POTREBNA OPREMA TEKMOVALNA ENOTA

- 3 tlačne B-cevi, dvojno zvite, dolžine 20 m, s cevnicama nosilcema;
- 9 tlačnih C-cevi, dvojno zvitih, dolžine 15 m, s cevnimi nosilci;
- 3 navadni C-ročniki, z zasunom, z ustnikom Ø 12 mm;
- trojak B/CBC z ventili, s prehodno spojko B/C na srednjem izlivu;
- omejevalec tlaka, s prehodnimi spojkami B/C;
- sesalni koš A, s povratnim ventilom in možnostjo ločenega priključka vezalne in ventilne vrvi;
- vezalna vrv, debeline največ 8 mm, dolžine 15 m, v torbici;
- ventilna vrv, debeline največ 8 mm, dolžine 15 m, v torbici;
- 3 ključi za spojke ABC;
- torbica s cevnimi obvezami;
- 3 cevni pritrdilci.

↑
20 m

↑
15 m

Tlačne C-cevi (fi 52)

-St lahko vključi MB, takoj po povelju končano

-Sesalni koš v vodi drži C2 (poljubno dolgo)

- Prestopa pri bazenu NI.
- Je pa prestop, če je tekmovalec v bazenu

-V kolikor je med sesanjem spetega sesalnega voda tekmovalec popravljajl spoje (spojke ne tesnijo) več spojk se to oceni kot “odpeta spojka” samo 1 X (krat), če pride do odpete spojke po podiranju tarč, to ni napaka.

ZASEDBA TROJAKA

S - lahko do prihoda **C1** opravlja s trojakom

C1 (S) - upravlja s trojakom, ko se postavi razkoračeno preko B-cevi neposredno za trojakom. Šele tedaj je trojak zaseden.

C1 (S) - ko je zasedel trojak in je B-cevovod priklopljen na trojak, izda Strojniku povelje “vodo daj” z glasom in dvigom roke,

St - z dvigom roke nad glavo potrdi da je povelje razumel in odpre ventil na MB

C1 (S) - z dvigom roke nad glavo potrdi N1 in V1 povelje “prva vodo” in “druga vodo”

1. **C-1** ali **S**: Zahteva “vodo daj” od **St.** Roka in glas.
2. **C-1** ali **S**: Potrditev “ Prva voda” od **N-1.** *Roka.*
3. **C-1** ali **S**: Potrditev “ Druga voda” od **V-1.** *Roka.*
4. **C-1**: Potrditev “Prvo vodo zapri” od **N-1.** *Roka.*
5. **C-1**: Potrditev “Drugo vodo zapri” od **V-1.** *Roka.*
6. **C-1**: Zahteva “Vodo zapri” *Strojniku.* Roka in glas.
7. **S**: Potrditev “Druga voda” od **V-1** (na lestvi). *Roka.*
8. **S**: Potrditev “Tretja voda” od **C-1.** *Roka.*
9. **S**: Zahteva od St “ Vodo daj”. Glas (po povelju **V-1** ali **C-1**)

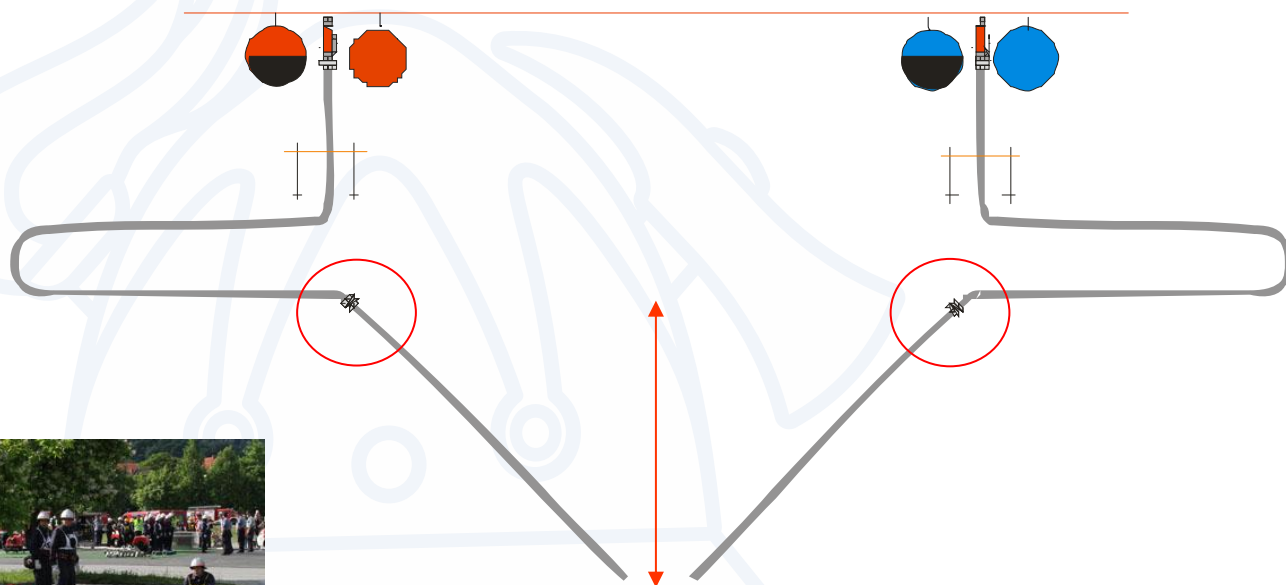

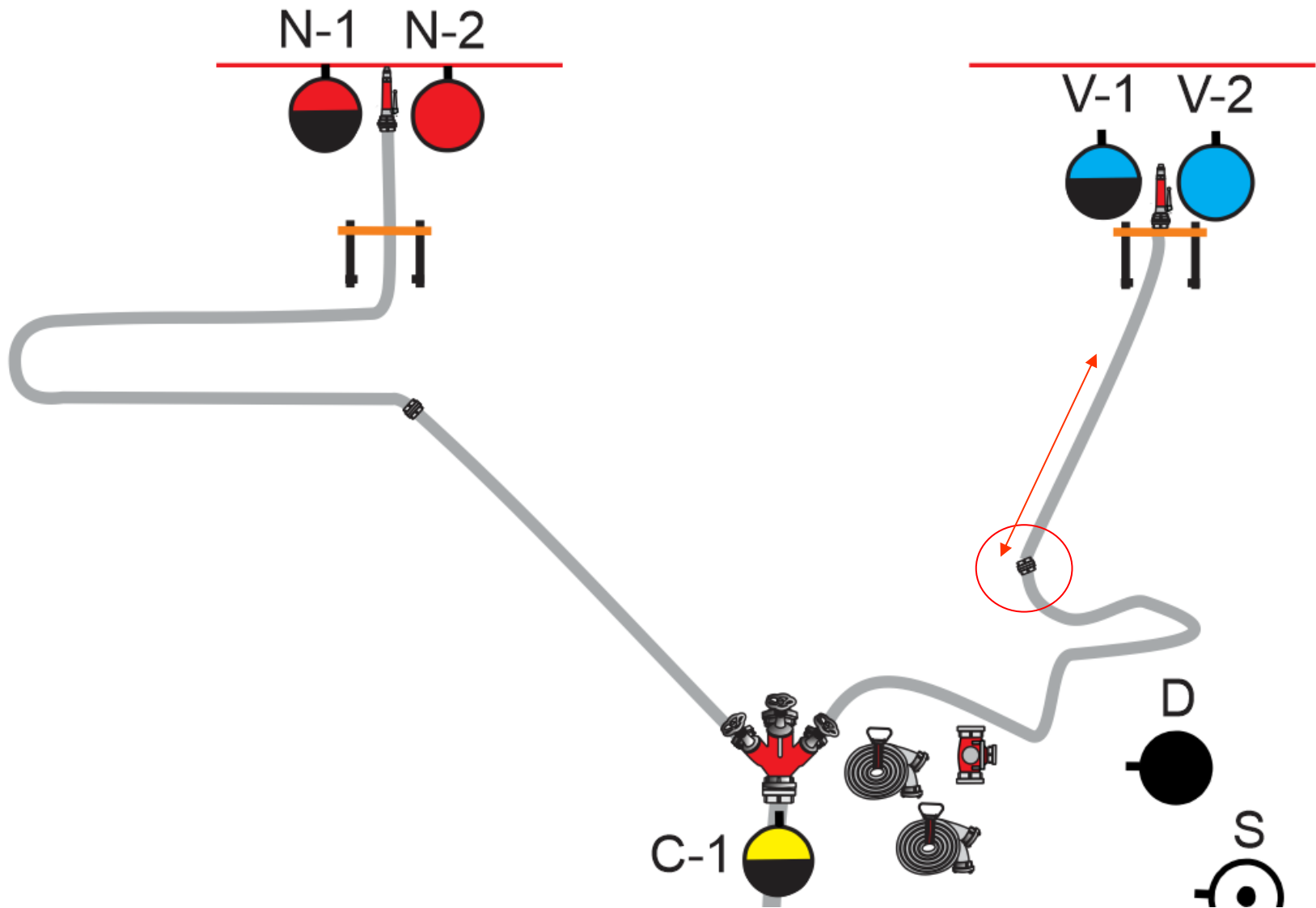
Če so bile rezervne cevi in omejevalec tlaka pravilno odložene, po podiranju tarč (zaradi prehoda vode) pa ne, se to ne oceni kot napaka.

Pri prvi C – cevi (mokri del Napadalci in Vodarji),

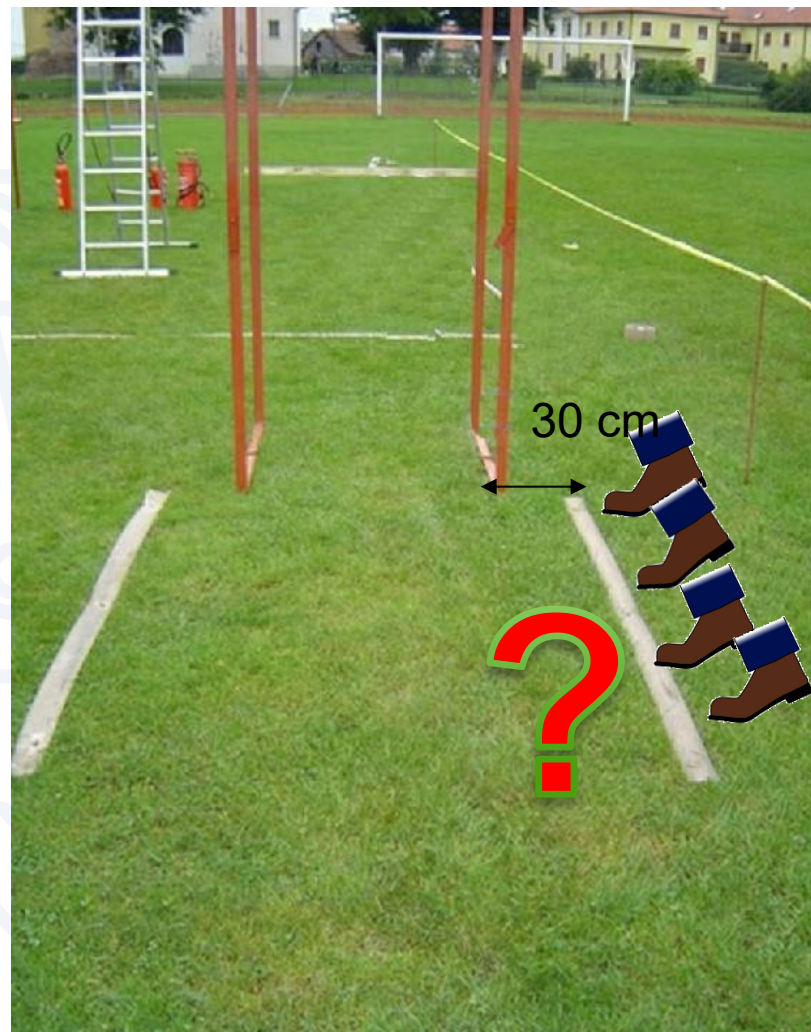
Se ne ocenjuje krajšanja, ocenjuje pa se vlečenje, če se spojka premakne zaradi premalo razvite cevi.

DOGAJANJE PRED PROSTOROM:

- Pred odpiranjem mora biti izdano povelje:
(prva voda-N1 in druga voda-V1)
- Med odpiranjem vrat
se z nobenim delom telesa ne sme
dotakniti črte (nepravilno premagana ovira)
- Kdaj je odpiranjem vrat:
takrat ko N2 ali V2 s sekiro udari po kljuki

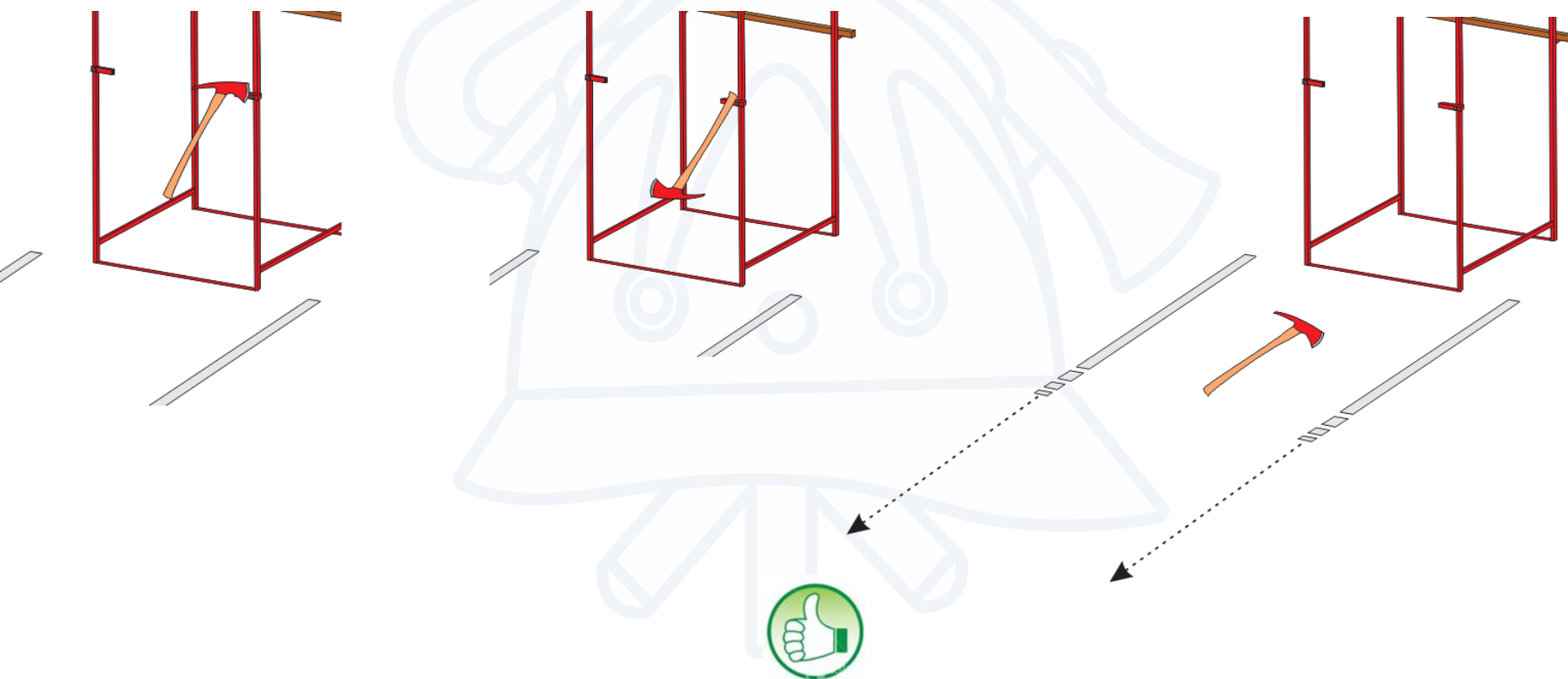
Vrata s sekiro odpira V2
Prvi pa nato vstopi v prostor V1

V kolikor s curkom vode ob vhodu v oviro podereta letev je to napaka, saj sta vplivala na dogodek

- Črte pred vhodom v prostor (2m) nakazujejo namišljeno linijo, napaka je tudi če tekmovalec med odpiranjem prestopil linijo izven dva metrske črte,
- Pri odpiranju vrat s sekiro je vseeno ali se odpira z kovinskim delom ali lesenim.

N2, V2

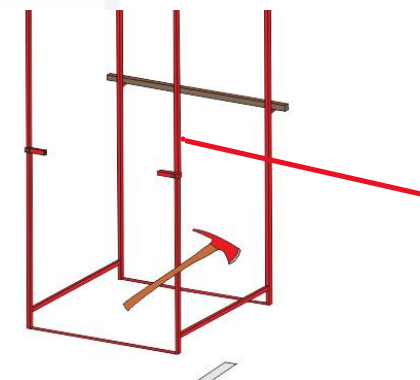
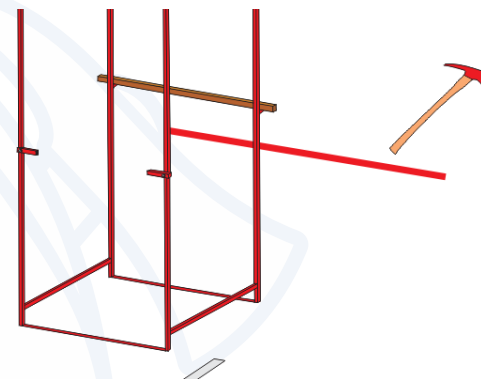
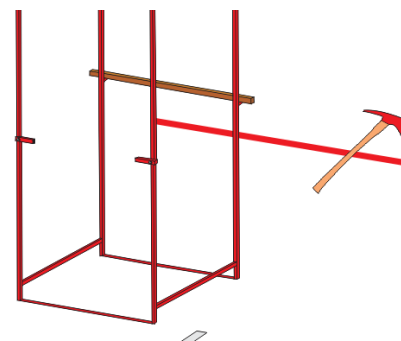
- takoj ko premagata oviro odložita sekiro

Sekira je nepravilno odložena

- če je cela preko linije 62 m (ognjena črta)

- del sekire ostal v prostoru

V kolikor je tekmovalec vplival na padec letve je napaka:

„Nepravilno premagana ovira“

(Ni pomembno kdaj)

Napaka **ni**:

Ko je napadalna skupina že premagala oviro ali stala pred ognjeno črto in je tlak v cevi povzročil padec letve.

Če sta tekmovalca že na ognjeni črti, voda pa pri prehodu skozi cevi podre letev, to ni napaka (tekmovalca nista vplivala na padec letve),

Pri poškodbi tlačnih cevi (zlomljene spojke, počene cevi) lahko pri mokrem delu zamenja rezervno cev kateri koli tekmovalec na poljuben način.

- V tem primeru lahko St oziroma C-1 samostojno (brez povelja) zapira oziroma odpira ventil.
- Če je potrebno zamenjati tlačno C-cev, se v nadaljevanju vaje uporabi rezervna cev cevarjev.

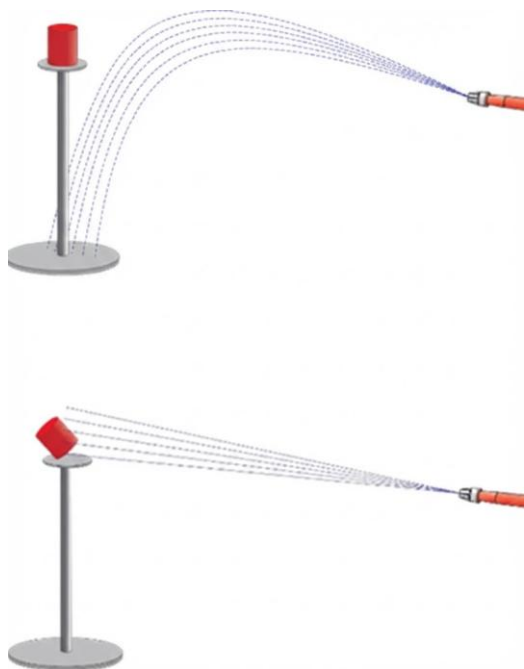
Ko sta oba (V1, V2); (N1, N2) tekmovalca pri ognjeni črti , s curkom podreta tarči

Območje v katerim lahko stojita
oba tekmovalca ko zbijata tarčo

- Oba sta obrnjena v smeri napada
- V1, N1 levo od ročnika, V2, N2 desno od ročnika
- Oba držita ročnik oziroma konec napadalnega voda, vsak vsaj z eno roko na ročniku.

V kolikor ni tako: „nepravilna postavitve tekmovalcev“ / po skupini

“Prestop ognjene črte” –
tekmovalec je prestopil ognjeno črto s celim stopalom v času zbitja tarče.
Napaka se dosodi po skupini (N1, N2) ali (V1, V2)

Za vsako napadalno skupino se lahko sodi
»nepravilna postavitve tekmovalcev«
enkrat v vsakem delu vaje.

Del vaje

Del vaje

N-1 - izda povelje z glasom “prva zapri” (**dvig roke ni obvezen**)

C-1- ki sprejeme povelje, dvigne roko in zapre levi ventil

D - izda povelje “Podaljšaj prvi napadalni vod”

V-1 - izda povelje z glasom “druga zapri”

C1- ki sprejeme povelje, dvigne roko in zapre desni ventil

D - izda povelje “Podaljšaj drugi napadalni vod”

C-1– z dvigom roke in glasom izda zahtevo **St** “vodo zapri”

(**C-1** lahko prvo zahteva zaprtje vode pri MB in šele potem zapre ventile na trojaku)

St – potrdi sprejem z dvigom roke in zapre ventil na MB

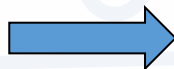

Pri povelju “Podaljšaj prvi ali drugi napadalni vod” desetarju ni potrebno čakati, da C1 povelje potrdi in zapre ventil.

Dovolj je, da sliši: ali je to zahteval prvi ali drugi napad. Povelje pa mora izdati za vsak napad posebej.

Izdano povelje: “Podaljšaj prvi in drugi napadalni” vod se ocenjuje kot napaka.

D -po povelju “prva vodo zapri” s strani **N-1** izda povelje:

“podaljšaj prvi napadalni cevovod”

N-1 - odklopi ročnik

N-2 - se vrne po rezervno cev (vrne se lahko mimo ovire)

- na koncu druge C-cevi odpre nosilec, sklopi cevi in
cev vrže v lok (vrstni red je poljuben), vzame sekiro

N-1 -priklopi ročnik s cevjo

po spetih ceveh in ročniku, pričneta premagovati oviro (lestev za mladino)

N-1 in **N-2** pravilno premagata oviro

- prvi in drugi klin z nogo
- tretji in četrti klin z roko

(to velja za vzpenjanje in spuščanje)

Pod oviro sta samo:

- ročnik s cevjo (N-1)
- in sekira (N-2)

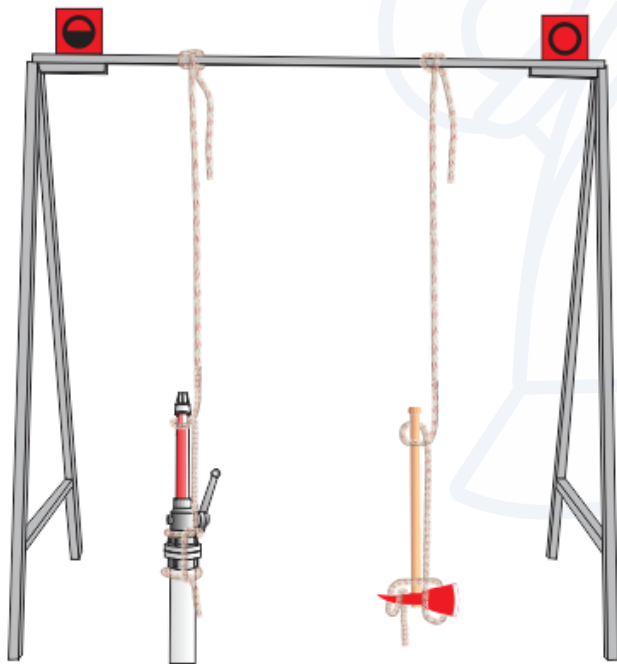
N-1 - pred premagovanjem ovire položi cev z ročnikom pod oviro

N-2 - pred premagovanjem ovire položi sekiro na drugo stran pod oviro

N-1 - naveže cev z ročnikom, ki mora viseti (spojka C cevi se ne sme dotikati tal)

N-2 - naveže gasilsko sekiro, ki mora viseti

- vrvi na stojalu so pritrjene,
- dolžino si nastavijo tekmovalci

- 1 gasilnik, 6 kg, na prah (S-6); **PLIN, VNETLJIVE TEKOČINE**
- 2 gasilnika, 5 kg, na ogljikov dioksid (CO_2); **ELEKTRIKA, PLIN, VNETLJIVE TEKOČINE**
- 1 gasilnik na vodo (V-9) ali 1 vedrovka; **LES**

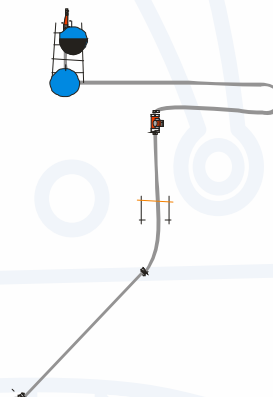
D - po povelju “druga vodo zapri” s strani **V-1**, izda povelje “podaljšaj drugi napadalni cevovod”

V-1 - odklopi ročnik

V-2 - vrne se mimo ovire po rezervno cev in omejevalec tlaka

- na koncu druge C-cevi odpne cevni nosilec, priklopi omejevalec tlaka med obe cevi in cev vrže v lok (vrstni red spajanja in smer postavitve omejevalca tlaka je poljubno)

V-1 - priklopi ročnik s cevjo

po spetih ceveh omejevalcu tlaka in ročnika, pričneta premagovati oviro - samostojno A lestev

Tretja C-cev ne sme ostati v polžu ali vržena na kup. (Pri V in N)

V-1 - ko priklopi ročnika se pripravi za vzpenjanje na lestev, pred vspenjanjem:

- na „starejšem – ELAN“ pasu **mora** odpreti karabin,
- na „novejšem“ karbina na popkovini **ni** potrebno odpeti
- da cev da med noge in z ročnikom preko ramena
- **Med vzpenjanjem po lestvi mora imeti proste roke**

V-2 - ko je spel cevi in omejevalec tlaka,

- položil cev v lok,
- gre na desno ali levo stran lestve
- z desno ali levo nogo stopi na prečko lestve, (prečka na tleh)
- IN z roko s strani pridržuje lestev

- ko je **V-1** na lestvi prime lestev še na drugi strani in stopi na prečko še na drugi strani

**PRIPENJANJE
KARABINA
NA LESTEV- ZADNJA KLIN
NA LESTVI**

**PRIPENJANJE
PRITRDILCA
NA LESTEV-NI DOLOČENO
NA KATERI KLIN**

**PREVZEM ROČNIKA IN
ZAHTEVANJE
DRUGA VODA**

D izda povelje “položi tretji napadalni cevovod”

- ko sta izdani obe povelji (ločeno) “podaljšaj (prvi - drugi) cevovod”,
- in, ko je **C-1** opravil delo pri trojaku

(Potrdi sprejem prva in druga zapri, zahteval zaprtje vode od St in zapri ventile)

Delo **C-1** in **C-2** pri polaganju tretjega napadalnega voda:

Tretji napadalni vod pričneta polagati po povelju **D**

C-1 - se opremi: eno C-cev, ročnik in cevni pritrdilec

C-2 - se opremi: dve C-cevi

C-1 in **C2** - lahko predata spojne ključe **S**

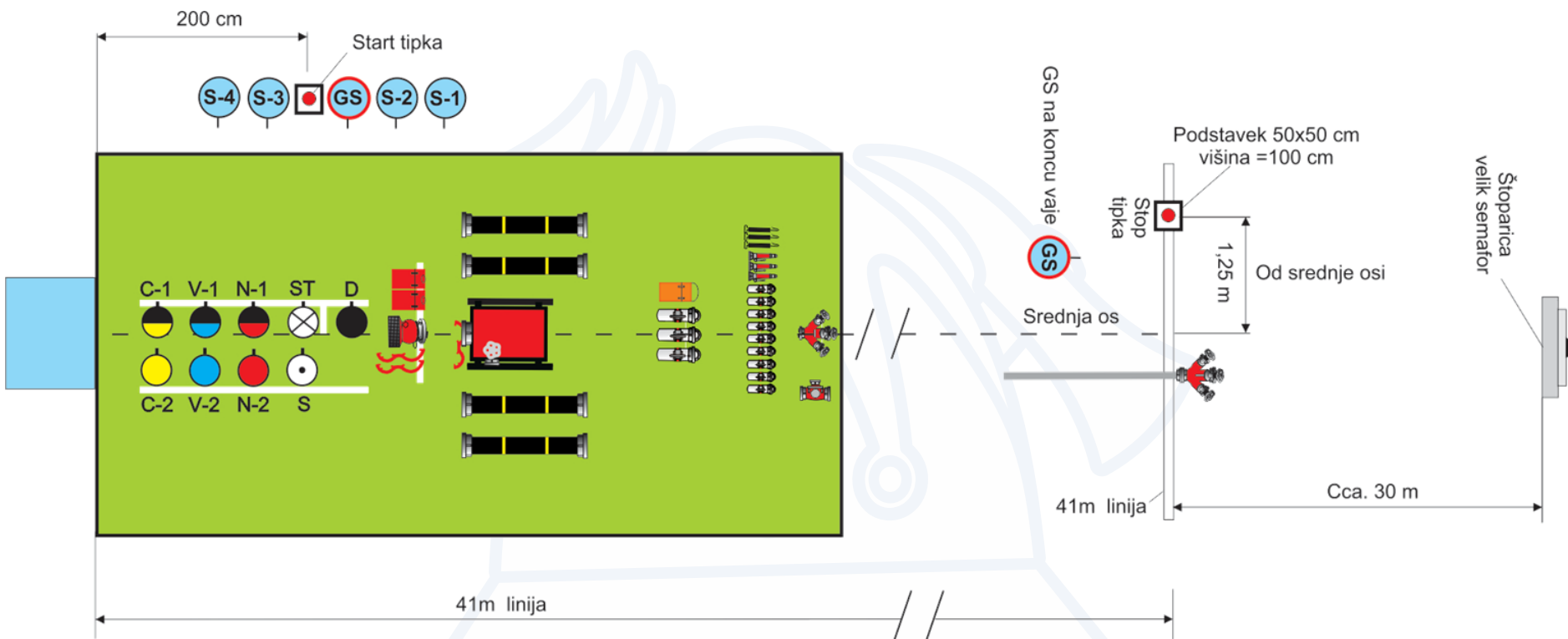

Po povelju *D*, „položi tretji napadalni vod“

Sel, prevzame mesto ob trojaku

Ko S odpre oba ventila na trojaku, se nagne k tipki »Stop«, ki je na liniji 41 m. Preveri, ali so vse tri napadalne skupine z delom zaključile in stojijo v končnem položaju pri miru. Potem pritisne na tipko »Stop« in s tem odmeri čas vaje. Takoj po pritisku na tipko S zavzame tudi svoj končni položaj ob trojaku.

Če S ne odmeri časa trajanja vaje s pritiskom na tipko »Stop«, se to sodi kot »nepravilno delo«.
Če S odmeri zaključek vaje prekmalu – preden napadalne skupine zavzamejo končno postavitev – se upošteva čas ročnega merjenja vaje in tekmovalcu se dosodi »nepravilno delo«.
Če S po odmerjenju časa vaje ne zasede takoj (v času 3 sekund) svojega mesta pri trojaku, se oceni kot »nepravilna postavitev tekmovalcev«.

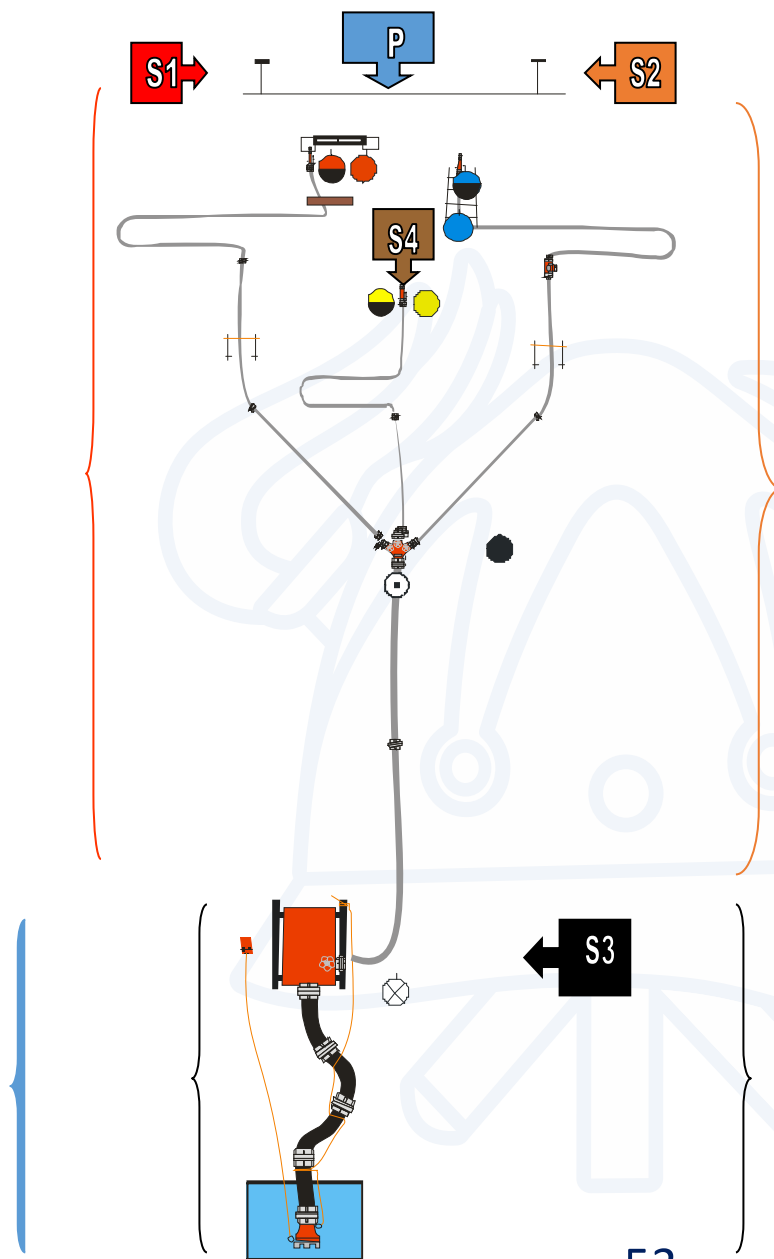

Diskvalifikacija tekmovalne enote je opredeljena v Pravilih gasilskih in gasilskošportnih tekmovalnih disciplin (točka 1.7).

Poleg tega je tekmovalna enota pri tej tekmovalni disciplini diskvalificirana, če:

- je uporabila orodje in opremo, ki ni v skladu s tipizacijo, oz. je bila predelana oz. popravljena;
- tekmovalci niso podrli tarče (tudi, če jo podrejo z roko);
- tekmovalci niso uporabili opreme, ki je predpisana v vaji (**razen cevnega pritrdilca in torbice s cevnimi obvezami**);
- tekmovalci ne poskusijo opraviti svoje naloge;
- vaja ni dokončana;
- vaja ni dokončana po preteku **5 minut**.

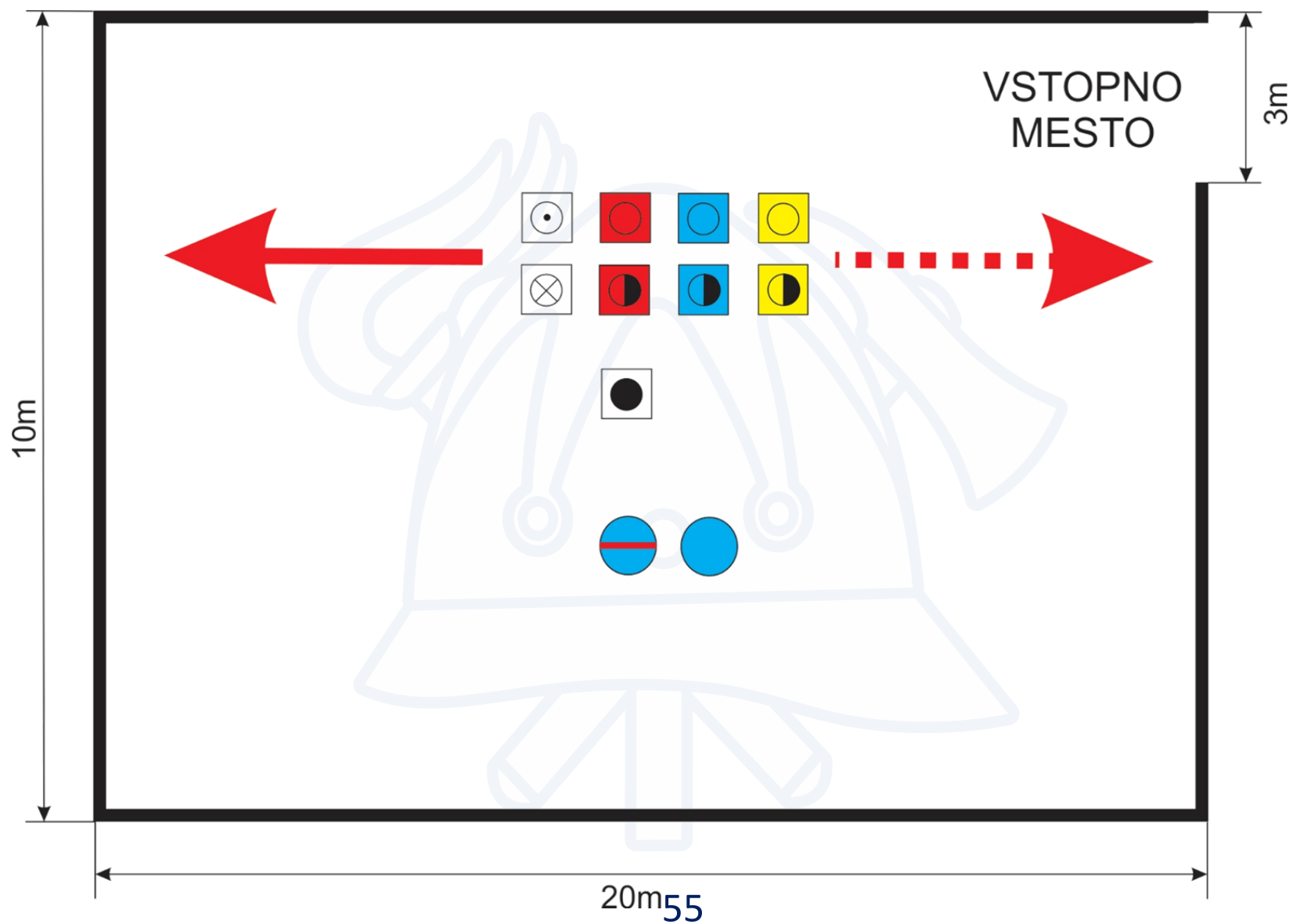
Postavitev sodnikov

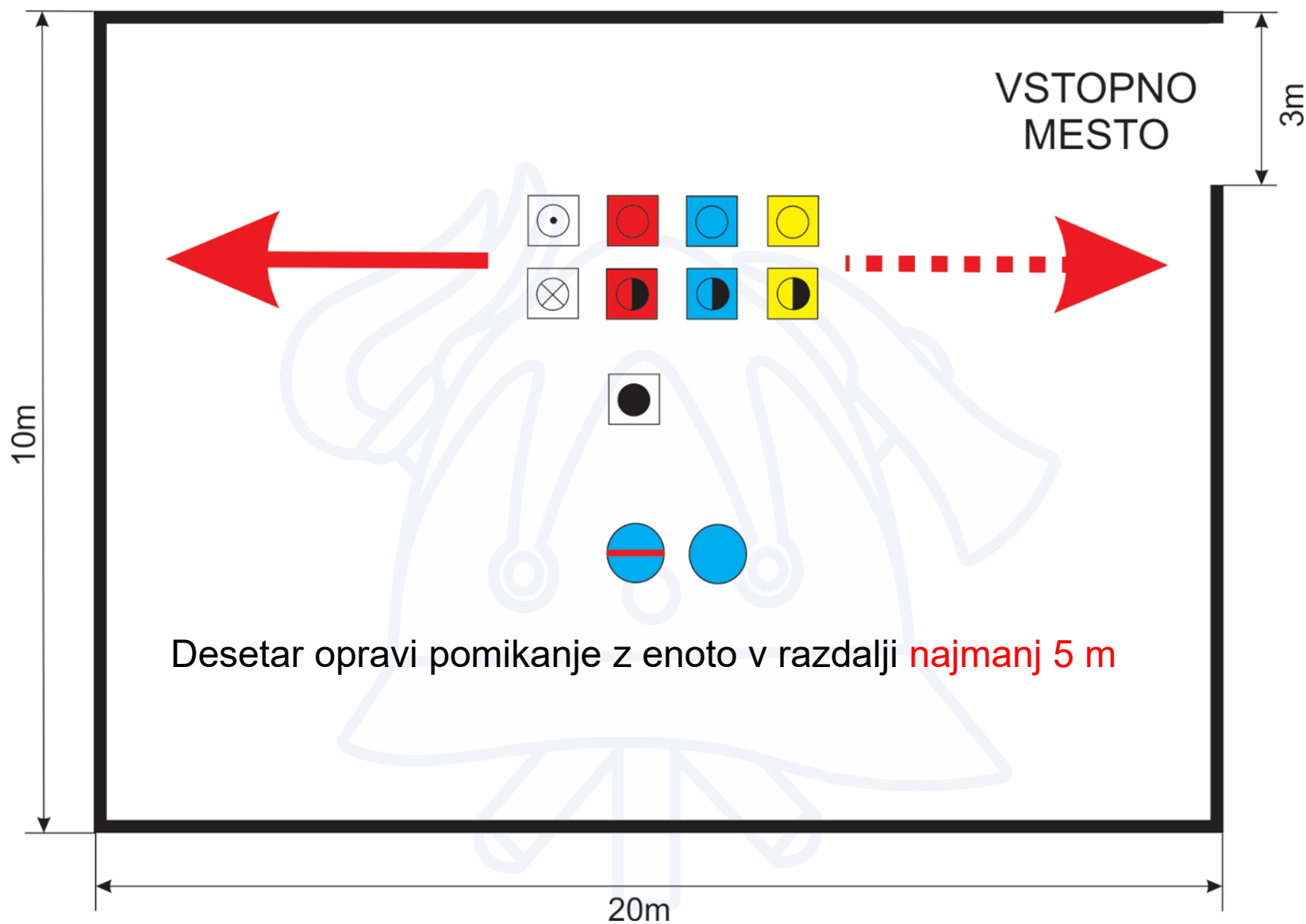

RAZVRŠČANJE

IZVEDBA VAJE V TEKMOVALNEM PROSTORU

Izvedba vaje:

- Desetar najprej razvrsti enoto pred ocenjevalno komisijo v osnovno ureditev (v dve vrsti, Desetar stoji pred enoto) in izda povelje:

1. »Enota, v dve vrsti, ZBOR!«

- Desetar skupaj z enoto pozdravi ocenjevalno komisijo in poroča predsedniku komisije.
- Izda povelje:

4. »Po – ZDRAV!«

Postopek poročanja (raportiranja):

- Desetar se obrne k predsedniku ocenjevalne komisije (na levo, na desno ali polkrog na levo).
- Desetar pozdravi predsednika ocenjevalne komisije (z roko).
- Ko mu predsednik komisije odzdravi, D spusti roko in mu poroča:

5. *“TOVARIŠ PREDSEDNIK, TEKMOVALNA ENOTA PGD ... JE PRIPRAVLJENA ZA IZVEDBO VAJE.”*

- Predsednik ocenjevalne komisije odobri izvedbo vaje (pred tem lahko vpraša Desetarja, če obstajajo še kake nejasnosti v zvezi z izvedbo vaje) z besedami: *“Lahko izvedete vajo!”* Desetar odgovori:

6. *“Razumem!”*

in pozdravi predsednika ocenjevalne komisije (z roko).

- Desetar se obrne k enoti in nadaljuje z vajo.
- Izda povelje:

7. »Mir – NO!«

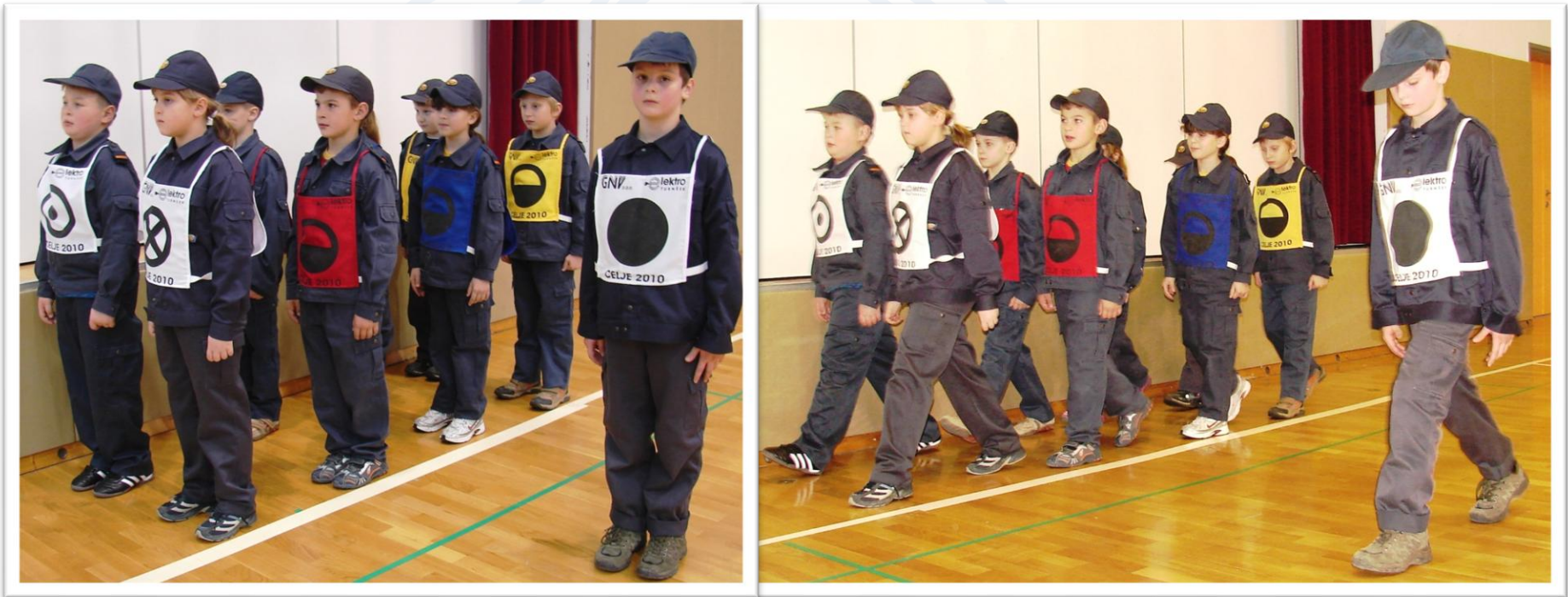
- Desetar nato enoto obrne na desno (ali na levo)

8. »Na des – NO!«

- Desetar nato z enoto opravi premikanje v razdalji najmanj 5 m, zaustavi enoto in obrne na desno (ali na levo). Desetar spremlja enoto izven postroja. Izda povelje:

9. »S pohodnim korakom na- PREJ!«

- Desetar spremlja enoto izven postroja
- *Enoto nemoteno spremlja tudi sodniška komisija*

- Po najmanj 5 metrih Desetar poveljuje:

10. »Enota STOJ!«

ENOTA

STOJ

ENOTA

STOJ

- Desetar ponovno poravna enoto tako, da obrnjen proti enoti poveljuje:

12. »Na desno poravnaj - SE!;

13. *Mir – NO!«*

- Nato Desetar enoto razpusti. Izda povelje:

14. »PROSTO!«

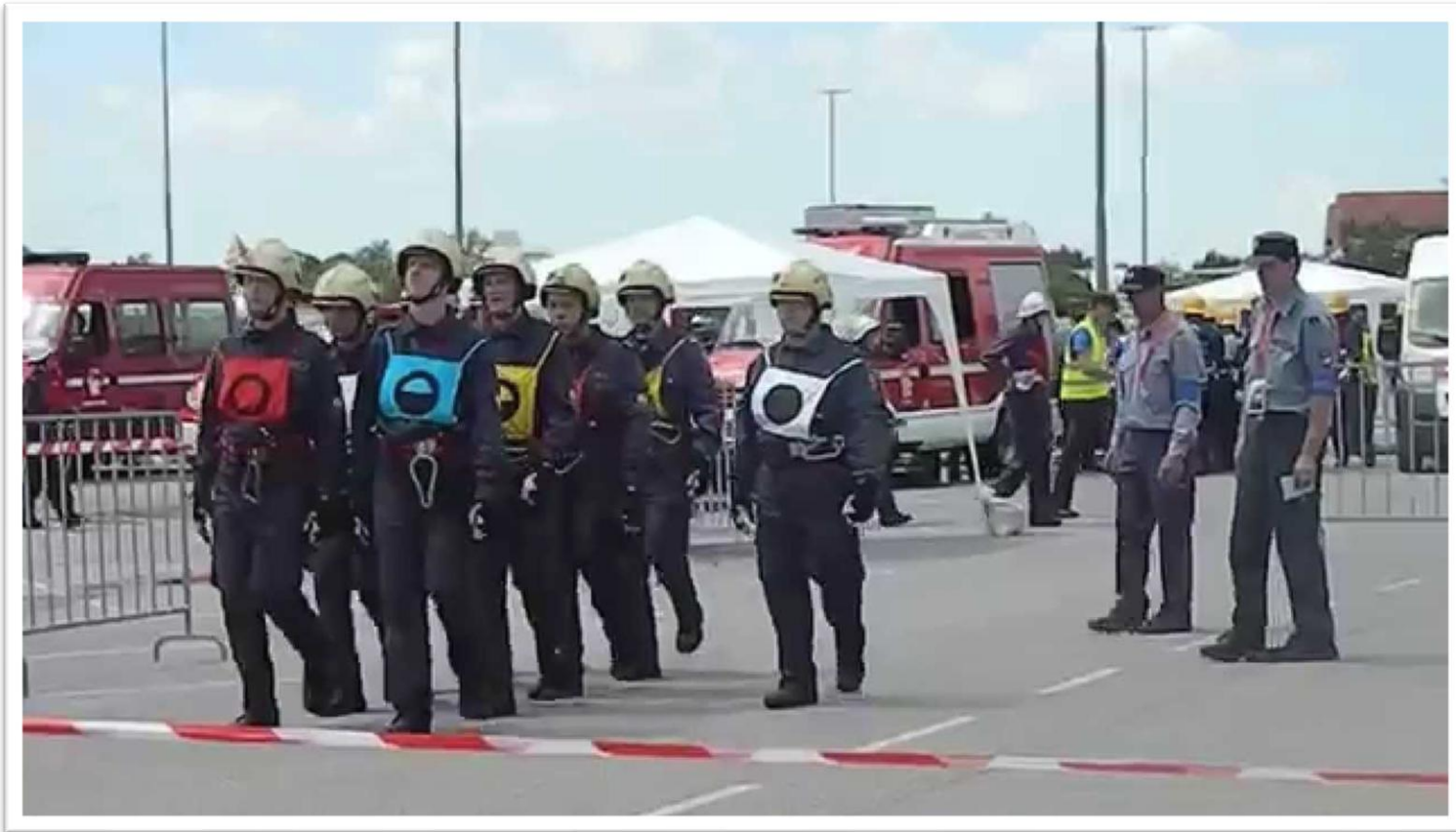
➤ Po povelju »Prosto!« mu vsi člani odzdravijo z roko in po **odzdravu D z roko zapustijo** svoja mesta v enoti.

➤ Vaja se začne ocenjevati s poveljem

1. **»Enota v dve vrsti ZBOR!«**

➤ in se zaključi s poveljem

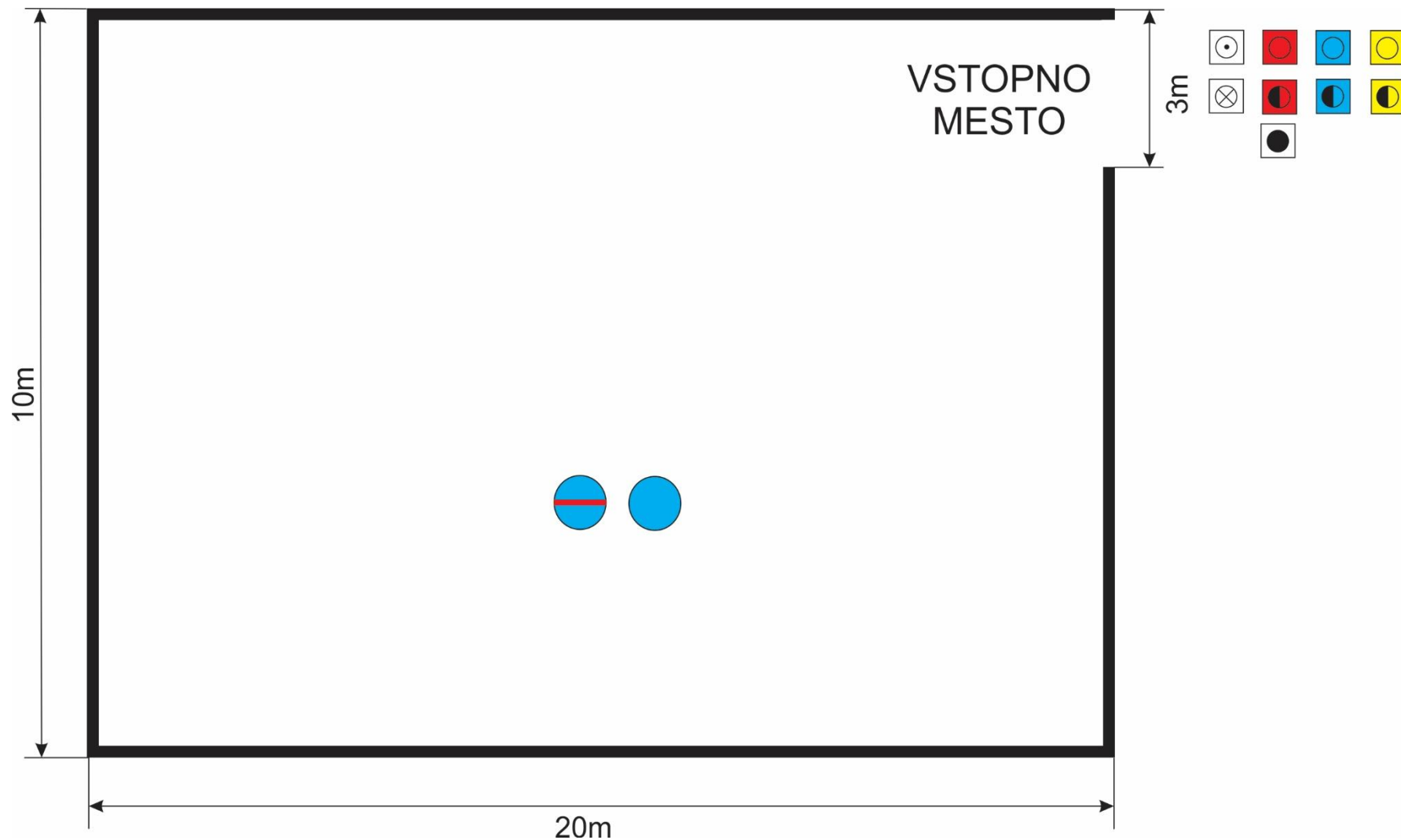
14. **»PROSTO!«**

Razvrščanje člani-mladina

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE

Izvedba vaje:

Desetar pripelje enoto v tekmovalni prostor pred ocenjevalno komisijo v koloni po dva. Desetar spremlja enoto izven postroja

D pripelje enoto v tekmovalni prostor pred ocenjevalno komisijo v koloni po dva. D spremlja enoto izven postroja.

Pred ocenjevalno komisijo poveljuje:

1. »Enota, STOJ!«

D se nato obrne proti enoti in poveljuje:

2. *»Na le-VO!« (ali »Na de-SNO!)*

Postopek poročanja (raportiranja):

Desetar se obrne k predsedniku ocenjevalne komisije (na levo, na desno ali polkrog na levo).

Desetar pozdravi predsednika ocenjevalne komisije (z roko).

Ko **mu predsenik** komisije **odzdravi**, šele na to spusti roko in ga nagovori:

6. “TOVARIŠ PREDSEDNIK, TEKMOVALNA ENOTA PGD ... JE PRIPRAVLJENA ZA IZVEDBO VAJE.”

Predsednik ocenjevalne komisije odobri izvedbo vaje (pred tem lahko vpraša Desetarja, če obstajajo še kake nejasnosti v zvezi z izvedbo vaje) z besedami: **“Lahko izvedete vajo!”** Desetar odgovori:

7. “Razumem!”

in pozdravi predsednika ocenjevalne komisije (z roko).

Desetar se obrne k enoti in nadaljuje z vajo.

Izda povelje:

8. »Mir – NO!«

Nato Desetar prerazvrsti enoto v kolono po dva.

Izda povelje:

9. »Na des – NO!«

Po izvedenem povelju se D obrne na levo.

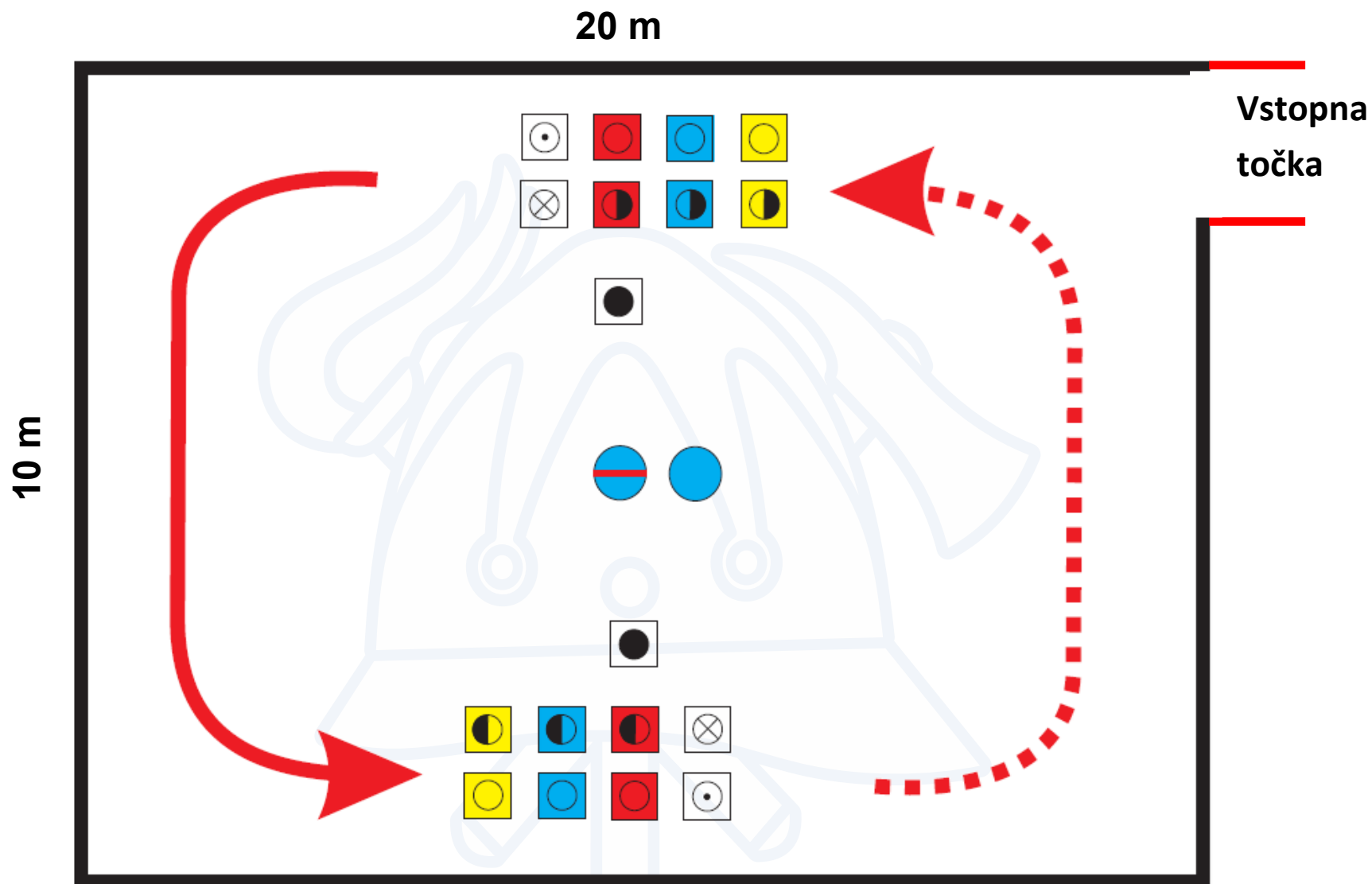

Enota opravi premikanje v poljubni smeri na razdalji **približno 20 m in se vrne pred ocenjevalno komisijo**. Enota mora uporabiti **vsaj enkrat vsa naslednja povelja**:

10. »S pohodnim korakom na- **PREJ!**«
11. »Z desnim (ali levim) **KRILOM!**«
12. »**NARAVNOST!**«
13. »Enota **STOJ!**«

ENOTA

STOJ

ENOTA

STOJ

- Zaproši za zaključek vaje, ne da bi izvedel ponovno pozdravljanje z enoto.
- **Enota lahko dodatno izvede tudi vsa ostala povelja, ki so v skladu z Gasilskim priročnikom o razvrščanju, vendar mora pri tem paziti na pravilno zaporedje povelj.**

Postopek zaključka:

- Desetar se obrne k predsedniku ocenjevalne komisije, ga pozdravi (z roko) Ko **mu predsednik** komisije **odzdravi**, šele na to spusti roko in ga nagovori

17. »TOVARIŠ PREDSEDNIK, TEKMOVALNA ENOTA PGD ... JE ZAKLJUČILA VAJO!»

- Sledi odgovor predsednika: **“ ENOTO LAHKO RAZPUSTITE!”**

D odgovori: **“Razumem”** in pozdravi predsednika ocenjevalne komisije (z roko).
Desetar se po odobritvi predsednika ocenjevalne komisije obrne k enoti in za razpust enote poveljuje:

18. »PROSTO!«

Po povelju »Prosto!« mu vsi člani odzdravijo z roko in po odzdravu D z roko zapustijo svoja mesta v enoti

Vaja se začne ocenjevati **pri vstopu enote v tekmovalni prostor** in se zaključi s poveljem **»PROSTO!«**

Vaja mora biti izvedena v tekmovalnem prostoru

OCENJEVANJE:

Nepravilno povelje D: 3

- manjka obvezno povelje;
- nepravilno zaporedje povelj;
- povelje ni izdano v skladu s Priročnikom o razvrščanju (GZS).

Nepravilno izvedeno povelje (po primeru in tekmovalcu) 2

Govorjenje med vajo (po tekmovalcu) 2

Diskvalifikacija:

Diskvalifikacija tekmovalne enote je opredeljena v Pravilih gasilskih in gasilskošportnih tekmovalnih disciplin (točka 1.7).

VPRAŠANJA

Knjižica:
Fotografije:

GŠTD, 2023
Zvonko Glažar
Franci Petek
Ivan JEZERNIK
internet